

STOP KRIVOLOVU

Samo na
območju
Sredozemlja
je letno ubitih
**25 milijonov
ptic.**

euronatur

Kategorije nezakonitega ravnanja s pticami:

- Uničevanje gnezd in jajc
- Nezakonit lov s strelnim orožjem
- Nezakonit lov z drugimi metodami (npr. mreže, pasti, limanice)
- Nezakonito zadrževanje in trgovina s pticami
- Zastrupljanje ptic
- Nezakonit transport ptic prek Slovenije

V Sloveniji so po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah zavarovane vse domorodne vrste ptic, razen mestnega goloba in šestih lovnih vrst. Med lovno divjad spadajo mlakarica, šoja, sraka, siva vrana, fazan in gojeni osebki jerebice. Te vrste je med lovno dobo, ki je opredeljena z Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob, dovoljeno loviti. Lovne dobe so datumsko določene v času jesenskih in zimskih mesecev (zunaj gnezditvenega obdobja).

Pregled zakonodaje o varstvu ptic v Sloveniji

Ta pregled zajema ključne predpise, ki urejajo zaščito ptic pred nezakonitim lovom, ubijanjem, poškodovanjem, zastrupljanjem, uničevanjem gnezd in jajc, ter določbe, ki se nanašajo na prepovedano zadrževanje, trgovino in transport ptic v Sloveniji.

- Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES)
- Direktiva Sveta z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prostoživečih ptic (79/409/EGS)
- Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) (35., 44., 48. in 49. člen)
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru1, 8/10 ZSKZB, 46/14, 21/18 ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10) (14., 19., 23., 25., 160.a in 161. člen)
- Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20, 159/21 in 109/23) (3. in 4. člen)
- Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 popr., 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP in 16/23)
- (341., 342., 344., 345. in 346. člen)
- Uredba o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (Uradni list RS, št. 39/08, 106/10, 78/12 in 58/17) (16. in 45. člen)
- Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19) (5., 11. in 14. člen)
- Uredba o določitvi divjadi in lovnih dob (Uradni list RS, št. 101/04 in 81/14)
- Pravilnik o vrstah in moči lovskega orožja, načinu zasledovanja in usmrtnitve ranjene živali ter višini odškodnine na divjadi, ki je povzročena s protipravnim lovom (Uradni list RS, št. 50/16)

Natisnjeno v okviru projekta "Safe Flyways: Ending the Illegal Killing of Birds in the Mediterranean". Besedilo: Urša Očko. Fotografije: Andrea Benvenuti, Marco De Silvi, arhiv DOPPS, iStock, arhiv LIPU, arhiv Slovenske novice. Lektoriranje: Henrik Ciglič. Oblikovanje: Jasna Andrić. Tisk: Schwarz print d.o.o. Naklada: 400 izvodov. Izdano: november 2025

STOP KRIVOLOVU

Ne bodi tiha priča –
prijavi nezakonit lov
in ubijanje ptic.

☎ Policija: 113

STOP KRIVOLOVU

euronatur

Smrtonosne pasti Sredozemlja

Na dolgi in zahtevni poti v Afriko ptice med prečkanjem Sredozemlja čakajo dolgi kilometri mrež, neštete limanice, žive in umetne vabe ter druge smrtonosne pasti, s katerimi nanje čakajo lovci in krivolovci.

Pot preživetja

Selitev je življenjska strategija ptic, ki jim povečuje možnosti za preživetje, a je hkrati eno najnevarnejših obdobj v njihovem življenju. Pot je energetsko izjemno zahtevna, zato številne ptice podležejo izčrpanosti, mlajše pa še dodatno ogroža pomanjkanje izkušenj. Poleg tega se na dolgi poti v tople kraje srečujejo z nevarnostmi, ki so posledica človekove dejavnosti, kot so trki v daljnovode, lov in krivolov.

Tudi Slovenija ni varna oaza za ptice

Ko smo se na Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) leta 2018 sistematično začeli ukvarjati s problematiko nezakonitega lova in ubijanja ptic, smo ugotovili, da je kriminala nad pticami tudi pri nas bistveno več, kot smo doslej verjeli. Ocenjujemo, da je v Sloveniji letno nezakonito ulovljenih in ubitih med **3500** in **52.000 ptic**. Posebno zaskrbljujoče so aktivnosti nezakonitega transporta ptic skozi Slovenijo ter pomanjkljivo preprečevanje in kaznovanje tovrstnih dejanj. Zaradi geografske lege je Slovenija zelo pomembna za tihotapce ptic in je poleg Hrvaške in Madžarske ena glavnih tranzitnih držav. Ocenjujemo, da je čez naše meje na italijanski črni trg pretihotapljenih med **35.000** in **156.000** ptic na leto.

Okoljska kriminaliteta pogosto ostaja spregledana

Kazniva dejanja nad prostoživečimi živalmi so pogosto neodkrita, ker se dogajajo razpršeno po državi, pogosto tudi na odročnih območjih. Najdeni kadavri so redki, saj jih mrhovinarji hitro odstranijo, v primerih, ko jih posamezniki vendarle odkrijejo, pa dejanja pogosto niso prijavljena zaradi prepričanja, da je šlo za naravno smrt. Dodaten izziv je tudi nezakonit transport skozi državo, ki ga je zaradi neomejenega prehoda ljudi in blaga znotraj schengenskega območja še težje zaznati, kar nadzornim organom dodatno otežuje delo.

Ptice v središču kaznivih dejanj nad prostoživečimi živalmi

Med vsemi kaznivimi dejanji nad prostoživečimi živalmi so ptice daleč najpogostejše žrtve. Vrhovno državno tožilstvo RS je opravilo pregled kazenskih pregonov storilcev kaznivega dejanja nezakonitega ravnanja z zaščitnimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami iz 344. člena KZ-1 v obdobju 2012–2021. V pregledu 65 kazenskih zadev ptice zajemajo skoraj 99 % vseh živali, udeleženih v kaznivih dejanjih. Rastline so v primerjavi z živalmi redke, pojavijo se le v nekaj primerih. Podatki jasno kažejo, da so ptice najranljivejša skupina in osrednji cilj kriminalnih dejavnosti, povezanih z živalmi.